

Podsumowanie konferencji GAZTERM 2016

Tematem przewodnim zakończonej już XIX konferencji GAZTERM 2016 było bezpieczeństwo i rozwój polskiego rynku gazu ziemnego. Te dwa wątki nie zostały wybrane i razem połączone przypadkowo. W ocenie organizatorów konferencji to na tych dwóch elementach skupiać się będzie w najbliższych latach nowa polska strategia wobec gazu ziemnego. Z analizy treści kolejnych wystąpień i referatów, składających się na bardzo bogaty program konferencji, wyłonił się spójny obraz długofalowych działań jakie już podejmują i będą podejmować czołowe polskie spółki gazownicze. Liderem jest w tym zakresie Grupa PGNiG, dla której stworzenie bezpiecznego i konkurencyjnego rynku, w oparciu o nowy – Północny korytarz dostaw gazu, jest naczelnym priorytetem. Rozbudowa infrastruktury transportowej i magazynowej umożliwić ma w przyszłości, w ocenie PGNiG, przyjęcie przez Polskę roli regionalnego hubu gazowego dla Europy Środkowej i Wschodniej. Tworzeniu nowego połączenia z Danią i Norwegią towarzyszyć ma konsekwentne wzmocnienie pozycji Grupy w obszarze poszukiwań i wydobycia. Stworzenie takich fundamentów ma w przyszłości pozwolić PGNiG na przyjęcie roli aktywnego, rentownego i konkurencyjnego gracza na rynkach: krajowym i regionalnym. Zamiary PGNiG korespondują, co ważne, z planem rozwojowym GAZ-Sytemu. Obie spółki, co wyraźnie podkreślono na konferencji, ściśle ze sobą współpracują, koordynując swoje działania. Celem polskiego OSP jest bowiem wybudowanie połączeń infrastrukturalnych umożliwiających dostawy gazu z nowych źródeł, a w następnej kolejności zbudowanie interlokutorów łączących polski system transportowy z państwami sąsiednimi. Dzięki realizowanym przez GAZ-System inwestycjom powstaną odpowiednie warunki infrastrukturalne do realizacji strategicznego celu spółki jakim jest „(...) hubu w regionie Europy Środkowo-Wschodniej”. Sprawa hubu gazowego, obok korytarza Północnego, stała się na tegorocznym GAZTERMIE bardzo często poruszanym w różnych kontekstach tematem. Realizacja tego projektu jest także ważnym elementem strategii rozwoju Towarowej Giełdy Energii. Ulokowany w Polsce Hub o zasięgu regionalnym stał się więc ideą łączącą zbieżne strategie trzech wymienionych podmiotów.

Wielkie projekty infrastrukturalne nie były oczywiście jedynym poruszanym na GAZTERMIE zagadnieniem. Silny akcent kładziono także na kwestie związane z kwestią tworzenia a następnie wdrażania w polskim gazownictwie innowacji. W tym temacie PGNiG również przedstawiło swoje strategiczne założenia obejmujące realizację projektów innowacyjnych w następujących obszarach: efektywniejszego poszukiwania nowych złóż (w tym metanu z pokładów węgla), rozwoju sieci dystrybucyjnej, nowych zastosowań dla gazu oraz ochrony środowiska.

Na tegorocznym GAZTERMIE bardzo mocno swoją obecność zaznaczył sektor elektroenergetyczny reprezentowany przez Grupę TAURON. Energetycy przedstawili swoje, bardzo zresztą ciekawe, podejście do rynku gazu ziemnego, jako perspektywicznego obszaru dla rozwoju

działalności biznesowej. W prezentacjach TAURONU ukazano także ewolucję liberalizujących się rynków gazu w Europie i jej wpływ na formowanie się nowych postaw i zachowań uczestników rynku. Proces liberalizacji hurtowego rynku gazu poszerza bowiem możliwości wejścia nań kolejnych graczy dysponujących nowymi, atrakcyjnymi ofertami dla klientów. Takim rozwiązaniem może być, w ocenie TAURONA, m.in. sprzedaż łączona – dual fuel.

Na GAZTERMIE 2016 nie zabrakło także tematyki technologicznej. Na szczególną uwagę zasługuje tutaj prezentacja ZAK S.A. ukazująca realizowany od kilku lat projekt innowacyjnego zastosowania węgla kamiennego w przemyśle chemicznym i energetyce. Wystąpienie to dobitnie pokazało jak duży potencjał rozwojowy znajduje się w polskich zasobach węgla kamiennego.

Z dużym zainteresowaniem uczestników konferencji spotkały się także referaty i wypowiedzi osób z poza sektora gazowniczego i elektroenergetycznego. Mam tu na myśli występujących po raz pierwszy w Międzyzdrojach ekspertów reprezentujących Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Fundacji Współpracy Międzynarodowej i Rozwoju oraz portalu DEFENCE24. Naświetliły one bowiem złożony kontekst międzynarodowy w jakim funkcjonuje polski rynek gazu.

Bardzo ważnym punktem konferencji była dyskusja panelowa, której temat nawiązywał do jej tegorocznego tytułu. W trakcie ponad 2 godzinnej dyskusji poruszono całe spektrum tematów związanych ze realizowaną obecnie strategią bezpieczeństwa, którą zgodnie uznano za rozłożony na lata proces, który zakończy się sukcesem jeśli będzie planowo i konsekwentnie realizowany. Z wypowiedzi uczestników dyskusji wybrzmiewało także podobne przesłanie, choć dotyczące różnych aspektów i segmentów polskiego rynku gazu, że działania prorozwojowe i proinnowacyjne decydują i będą decydować w przyszłości o przetrwaniu i sukcesie w życiu gospodarczym.

Z tego imponującego ładunku merytorycznego zawartego w wystąpieniach, referatach i dyskusjach prezentowanych podczas XIX edycji konferencji GAZTERM 2016 można wyciągnąć następujące wnioski:

1. W ostatnich miesiącach uformowały się główne założenia nowej strategii dla polskiego rynku gazu.
2. Jej rdzeniem jest budowa nowego Północnego korytarza dostaw gazu ziemnego do Polski.
3. Pełna dywersyfikacja dostaw zapewni trwałe bezpieczeństwo i umożliwi rzeczywistą realizację liberalizacji rynku gazu w Polsce.
4. Terminal LNG w Świnoujściu w połączeniu z Baltic Pipe otworzą także możliwości pozyskania gazu z nowych źródeł przez kraje Europy Środkowej a w dalszej perspektywie regionu Międzymorza.

5. Projektem dopinającym i spinającym rozbudowywaną infrastrukturę transportową i magazynową ma być polski hub gazowy o zasięgu regionalnym. W tej kwestii istnieje zbieżność czołowych podmiotów działających na polskim rynku gazu: PGNiG, GAZ-Sytemu oraz TGE.
6. Polskiej strategii sprzyjają okoliczności międzynarodowe związane z rozwojem sektora LNG oraz przygotowaniem firm amerykańskich do eksportu dużych ilości gazu głównie na rynek europejski.
7. Aktualnie i przez kolejnych parę lat będziemy mieli do czynienia w skali światowej z rynkiem odbiorcy a nie dostawcy. Polska powinna tę koniunkturę wykorzystać.
8. Należy liczyć się z przeciwdziałaniem i próbami storpedowania polskiej strategii przez dotychczasowego monopolistę w dostawach na rynki Europy Środkowej i Wschodniej.
9. Innowacyjność realizowana w różnych segmentach przedsiębiorstwa gazowniczego jest współcześnie podstawą jego przewagi konkurencyjnej i warunkiem odniesienia sukcesu.
10. W polskim węglu należy dostrzegać duży potencjał rozwojowy, którego wykorzystanie może nastąpić dzięki innowacyjnym technologiom pozyskiwania z niego metanu czy jego chemicznej przeróbki.

Podsumowując tą zwięzłą relację należy życzyć polskim firmom gazowniczym, elektroenergetycznym i chemicznym powodzenia w realizacji przedstawionych strategicznych zamierzeń. Należy przy tym pamiętać, że konsekwencja w działaniu połączona z umiejętnością efektywnego wykorzystania własnych zasobów i atutów wydatnie przyczyniają się do odniesienia sukcesu. Rozwaga oraz zdolność do wyciągania wniosków z przeszłości dają natomiast szansę na minimalizację ryzyka i neutralizację zagrożeń.

Na podstawie wielu wyrażonych przez uczestników opinii, relacji medialnych oraz własnej subiektywnej oceny, XIX edycję konferencji GAZTERM uznać można za przedsięwzięcie zakończone pełnym sukcesem zarówno w wymiarze merytorycznym jak i organizacyjnym. Pomimo napiętego programu obrady i dyskusja panelowa przebiegały sprawnie tworząc logicznie spójną całość. Duża w tym zasługa moich szanownych kolegów: redaktora Piotra Maciążka i dr Piotra Paszki, którzy wykazali się dużym profesjonalizmem, zasobem wiedzy i taktu wspomagając mnie w prowadzeniu konferencji.

Poprzeczka dla XX GAZTERMU, na który serdecznie zapraszamy, została zatem podniesiona na bardzo wysoki poziom.

Dr Marcin Sienkiewicz

Prezes Zarządu Dolnośląskiego Instytutu Studiów Energetycznych.